

ЗАКОН

О ОБНОВИ НАКОН ЕЛЕМЕНТАРНЕ И ДРУГЕ НЕПОГОДЕ

"Сл. гласник РС" бр. 112/15

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом се уређује поступак обнове и пружање помоћи грађанима и привредним субјектима који су претрпели материјалну штету услед елементарних и других непогода (у даљем тексту: помоћ).

Члан 2.

Право на помоћ под истим условима као и домаћи држављани имају и страни држављани и лица без држављанства која у складу са законом имају одобрење за привремени боравак или стално настањење у Републици Србији.

Привредним субјектом, у смислу овог закона, подразумевају се привредна друштва, предузетници и регистрована пољопривредна газдинства која обављају делатност средствима која су у претежној приватној или задружној својини.

Материјална штета, у смислу овог закона, подразумева физичко оштећење или уништење непокретних или покретних ствари на територији Републике Србије у својини грађана односно привредног субјекта, а које је настало као непосредна последица елементарне и друге непогоде.

Државни програми помоћи и обнове

Члан 3.

Државним програмима помоћи и обнове утврђују се мере и критеријуми за пружање помоћи, односно мере, критеријуми и поступак за обнову и санирање последица елементарне и друге непогоде.

Државне програме помоћи и обнове доноси Влада на предлог Канцеларије за управљање јавним улагањима (у даљем тексту: Канцеларија).

Садржина државног програма помоћи и обнове

Члан 4.

Државни програм помоћи и обнове садржи нарочито:

- 1) област у којој се спроводе мере и територију на којој се спроводе мере;
- 2) анализу затеченог стања и настале штете и сагледавање могућих даљих штетних последица;
- 3) мере које треба предузети;
- 4) начин и обим спровођења мера, као и критеријуме за спровођење мера;
- 5) редослед спровођења мера;

- 6) рокове за спровођење мера;
- 7) органе државне управе надлежне за координацију, односно носиоце спровођења појединих мера и активности;
- 8) процену потребних финансијских средстава и изворе финансирања;
- 9) коришћење републичких робних резерви;
- 10) друге потребне елементе.

Елементарна и друга непогода

Члан 5.

Елементарна и друга непогода је, у смислу овог закона, догађај узрокован дејством природних сила или људском активношћу, који прекида нормално одвијање живота у мери која превазилази редовну способност појединца и локалне заједнице да се опораве без помоћи државе и проузрокује материјалну штету која је већа од 10 % буџета јединице локалне самоуправе и који је као такав прогласила Влада.

Изузетно, Влада може прогласити неки догађај за елементарну и другу непогуду и одлучити о државној помоћи и када је проузрокована штета мања од 10 % буџета јединице локалне самоуправе када за то постоје посебно оправдани разлози, а на предлог Канцеларије.

По престанку непосредног дејства елементарне и друге непогоде, Влада проглашава да је елементарна и друга непогода престала.

Начело равноправности грађана у остваривању права на помоћ

Члан 6.

Сваки грађанин остварује право на помоћ за случај елементарне и друге непогоде под условима и у поступку прописаним овим законом, равноправно са другим грађанима и без дискриминације по било ком основу.

Не сматра се дискриминацијом примена законом прописаних мера ради заштите посебно рањивих група и грађана.

Начело равноправности полова

Члан 7.

У обављању послова из овог закона надлежни органи ће се посебно старати о остваривању принципа равноправности полова, а нарочито водити рачуна да ни једна одлука, мера или радња не подстиче или доводи до неповољнијег положаја жена.

Посебна заштита рањивих група

Члан 8.

У редоследу решавања захтева и доделе помоћи предност ће имати грађани са инвалидитетом, односно у чијем је породичном домаћинству лице са инвалидитетом или лице озбиљно нарушеног здравља, самохрани родитељи, грађани у чијем је домаћинству једно или више деце, корисници социјалне помоћи, пензионери, жене и незапослени.

Начело јавности

Члан 9.

Сви подаци који се односе на врсту и висину штете, поступке за доделу помоћи, кориснике помоћи, висину и врсту помоћи, као и о донацијама, давањима из буџета, хуманитарној помоћи и другим питањима која се односе на државну помоћ грађанима након елементарне непогоде су доступни јавности у складу са законом.

Начело изградње бољег

Члан 10.

Органи који учествују у припреми и реализацији обнове настојаће да процес обнове објеката и инфраструктуре подразумева изградњу бољег система који ће објекте, инфраструктуру и друштво у целини чинити отпорнијим на елементарне и друге непогоде.

II. УСЛОВИ И ПОСТУПАК ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПОМОЋИ

Услови за остваривање права на помоћ

Члан 11.

Услови за добијање помоћи су да:

- 1) је настала штета непосредна последица елементарне и друге непогоде;
- 2) је штета пријављена у складу са законом;
- 3) је штету претрпело лице из члана 1. овог закона;
- 4) је оштећена или уништена ствар која служи и неопходна је за задовољење основних животних потреба те је као таква била у свакодневной или редовној употреби;
- 5) је ствар чувана са пажњом и на прописан начин као и да су предузете све мере ради смањења ризика од елементарне и друге непогоде;
- 6) су испуњени други услови у складу са овим законом.

Наведени услови морају бити кумулативно испуњени.

Члан 12.

Поред елемената садржаних у члану 4. овог закона државним програмом помоћи и обнове утврђују се врста помоћи као и критеријуми и мерила за утврђивање висине помоћи.

Помоћ може бити у виду исплате одређеног новчаног износа или давању одређених материјалних добара, бесповратно или са обавезом враћања, или у виду услуга.

Уколико се помоћ додељује са обавезом враћања, Влада државним програмом обнове утврђује рокове, услове и начин враћања средстава.

Канцеларија за управљање јавним улагањима

Члан 13.

Канцеларија усклађује активности утврђене овим законом, предузима мере и радње у циљу пружања помоћи и спровођења обнове, врши потребне набавке добара и услуга, учествује у усклађивању и усмеравању рада других органа и организација укључених у пружање помоћи и обнову, организује

процену потреба након елементарне и друге непогоде и обавља друге послове у циљу остваривања ефикасне и законите помоћи и обнове, у складу са законом и актом о оснивању.

Извори финансирања

Члан 14.

Средства за помоћ након елементарних и других непогода обезбеђују се из:

- 1) буџета Републике Србије;
- 2) донација;
- 3) прилога и поклона;
- 4) примања од задуживања;
- 5) примања од продаје финансијске имовине;
- 6) средстава јавних предузећа и других облика организовања чији је оснивач Република Србија;
- 7) других извора у складу са законом.

На поднеске, радње и издавање документације потребне за остваривање права на помоћ у складу са овим законом, не плаћају се административне таксе и друге накнаде за услуге и радње републичких, покрајинских органа и органа јединица локалне самоуправе.

На донације у новцу буџету Републике Србије, аутономне покрајине односно јединице локалне самоуправе не плаћају се провизије нити друге врсте накнада финансијским институцијама за финансијске трансакције и друге услуге које су неопходне за реализацију донације.

Пријава штете

Члан 15.

Јединица локалне самоуправе без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од проглашења престанка елементарне и друге непогоде, позива грађане да пријаве насталу штету у року који не може бити краћи од 15 ни дужи од 60 дана од дана објављивања позива.

Изузетно, у случају спречености, пријава штете се може извршити у року од 15 дана од дана престанка спречености, а најкасније у року од шест месеци од дана објављивања позива.

Поступак за пружање помоћи покреће се пријавом штете.

Поступак којим се утврђује право на помоћ се води у складу са одредбама закона којим се уређује општи управни поступак, уколико овим законом није другачије одређено.

Процена штете

Члан 16.

Јединица локалне самоуправе без одлагања образује потребан број комисија које врше процену штете настале након елементарне и друге непогоде на стварима грађана у складу са актом којим се уређује јединствена методологија за процену штете од елементарних и других непогода, а који доноси Влада.

Јединица локалне самоуправе се стара о јединственој и усаглашеној примени акта о јединственој методологији за процену штете од елементарних и других непогода.

Верификација процене штете

Члан 17.

Канцеларија врши верификацију процене штете коју су извршиле комисије које је образовала јединица локалне самоуправе.

Верификација је стручни поступак који подразумева потврђивање исправности и тачности процене штете коју су, на основу акта о јединственој методологији за процену штета од елементарних и других непогода, извршиле комисије које је формирала јединица локалне самоуправе.

Директор Канцеларије организује поступак верификације процене штета и одређује њен обим.

Уколико се у поступку верификације утврде неправилности, Канцеларија ће о томе обавестити јединицу локалне самоуправе са обавезујућим упутством како да се неправилности исправе.

Уколико су неправилности већег обима, Канцеларија ће преузети организацију процене штете о трошку јединице локалне самоуправе.

Члан 18.

По пријави штете, извршеном утврђивању, процени и верификацији штете орган јединице локалне самоуправе наставља поступак за утврђивање права на државну помоћ, позивом странци да се изјасни о верификованом записнику о процени штете и другим релевантним околностима од значаја за утврђивање права на државну помоћ.

Уколико се странка која је уредно позвана не одазове позиву, а не оправда свој изостанак, сматраће се да је сагласна са верификованим записником.

Члан 19.

О свакој пријави штете се мора спровести поступак.

Првостепено решење о праву на помоћ, по спроведеном поступку, применом критеријума и мерила из државног програма обнове, доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе, као поверени посао, и доставља га подносиоцу захтева.

Јединица локалне самоуправе доставља решење и Канцеларији, као и органу надлежном за правну заштиту имовинских права и интереса Републике Србије, електронским путем, са свим списима предмета.

У поступању са електронским документима из става 3. овог члана примењују се одредбе акта којим се уређује електронско канцеларијско пословање органа државне управе.

Члан 20.

Против првостепеног решења може се изјавити жалба Комисији за утврђивање штете од елементарних непогода Владе која доноси коначно решење.

Против коначног решења може се покренути управни спор.

Против пресуде Управног суда може се поднети захтев за преиспитивање судске одлуке Врховном касационом суду.

Спровођење свих управних радњи на једном месту

Члан 21.

Јединица локалне самоуправе ће ради лакшег остваривања права грађана на помоћ предвидети једну организациону јединицу општинске, односно градске управе којој ће грађани подносити све пријаве, захтеве и друге поднеске или тражити информације које се тичу остваривања права и правних интереса прописаних овим законом.

Прописивање организационе јединице општинске, односно градске управе којој се грађани могу обраћати ради остваривања државне помоћи након елементарне и друге непогоде, не утиче на стварну и месну надлежност органа прописаних овим законом, нити на право странке да се непосредно обраћа надлежном органу.

Пријаву, захтев и други поднесак примљен на месту из става 1. овог члана, орган који га је примио, по службеној дужности, без одлагања доставља органима надлежним за одлучивање, односно поступање по пријави, захтеву или другом поднеску.

Рок за одлучивање, односно поступање по пријави, захтеву или другом поднеску поднетом на месту из става 1. овог члана, рачуна се од дана подношења пријаве, захтева или другог поднеска.

Заштита имовинских права и интереса Републике Србије

Члан 22.

Орган надлежан за заштиту имовинских права и интереса Републике Србије је овлашћен да изјави жалбу, односно покрене управни спор против решења којим је повређен пропис у корист странке а на штету јавног интереса.

Обавештавање јавности о државној помоћи

Члан 23.

Јединица локалне самоуправе је обавезна да све информације које се тичу помоћи објави на посебној интернет страници јединице локалне самоуправе.

Јединица локалне самоуправе је дужна да на огласној табли и интернет страници учини доступним јавности првостепено и другостепено решење након достављања странци.

Канцеларија је дужна да обезбеди доступност свих информација о приливима донаторских средстава, донаторима, извршеним исплатама и примаоцима помоћи у новцу односно робама и услугама, путем интернет презентације.

При објављивању података посебна пажња поклања се заштити података о личности, тако да не буде објављен ни један податак о личности који није неопходан да би се јавност обавестила о државној помоћи.

Извештавање

Члан 24.

Канцеларија подноси Влади свака три месеца извештај о току поступка доделе државне помоћи, броју корисника и проценама штете као и коначни извештај по окончању поступка доделе државне помоћи.

Извештаји се објављују на интернет страници Канцеларије.

Евиденција

Члан 25.

О свим записницима, поднесцима и предметима за доделу помоћи јединица локалне самоуправе води посебну евиденцију у складу са прописима којима се уређује канцеларијско пословање.

Садржину и начин вођења посебне евиденције прописује министар надлежан за послове локалне самоуправе.

Чување предмета

Члан 26.

Предмети о додели помоћи чувају се трајно у складу са прописима којима се уређује област документарне грађе и архива.

Помоћ привредним субјектима

Члан 27.

Влада може одлучити о помоћи привредним субјектима који су претрпели материјалну штету услед елементарне непогоде, под условима утврђеним овим законом.

Члан 28.

Услови за добијање помоћи су да:

- 1) је наступила материјална штета која подразумева физичко оштећење или уништење непокретних или покретних ствари у својини привредног субјекта;
- 2) је настала штета последица елементарне непогоде;
- 3) је штета пријављена у складу са Законом;
- 4) је привредни субјект предузео све неопходне и прописане мере заштите у циљу смањења ризика од елементарне непогоде;
- 5) је наступила штета такве врсте и обима да угрожава даљи опстанак привредног субјекта;
- 6) је штета настала од ризика који не осигуравају субјекти који се баве осигурањем имовине;
- 7) су испуњени други услови предвиђени овим законом.

Услови из става 1. овог члана морају бити кумулативно испуњени.

Члан 29.

На помоћ привредним субјектима и регистрованим пољопривредним газдинствима сходно се примењују одредбе овог закона којима се уређује државна помоћ грађанима.

Помоћ из буџета аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе

Члан 30.

Уколико се помоћ грађанима и привредним субјектима додељује из буџета аутономне покрајине односно јединице локалне самоуправе, на поступак доделе се примењују одредбе овог закона.

III. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 31.

Пропис из члана 25. биће донет у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 32.

Поступци за доделу државне помоћи започети по одредбама Закона о отклањању последица поплава у Републици Србији („Службени гласник РС”, бр. 75/14, 64/15 и 68/15 - др. закон), окончаће се по одредбама тог закона.

Члан 33.

Канцеларија ће даном ступања на снагу овог закона од Канцеларија за помоћ и обнову поплавлених подручја преузети запослене и постављена лица, као и права и обавезе, предмете, опрему, средства за рад и архиву.

Члан 34.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Уредба о оснивању Канцеларије за помоћ и обнову поплавлених подручја („Службени гласник РС”, бр. 55/14, 110/14 и 136/14).

Члан 35.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о коришћењу средстава за санацију и заштиту од елементарних непогода („Службени гласник РС”, број 50/92).

Члан 36.

До доношења акта из члана 16. став. 1. овог закона процена штета од елементарних непогода вршиће се у складу са Упутством о јединственој методологији за процену штета од елементарних непогода („Службени лист СФРЈ”, број 27/87).

Члан 37.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.